

Účetní, daňové a další změny podnikatelských subjektů 2020 - 2021

Květoslava Novotná,
daňový poradce evid.č. 1188
Listopad 2020

Daně z příjmů FO a PO

- Minimální mzda, zaručená mzda, průměrná mzda – vazba na slevy na dani, školkovné, solidární zvýšení daně
- OSVČ – pojistné SP, ZP
- Paušální daňový režim, poplatník v paušálním režimu § 2a
- Paušální daň § 7a, další informace k paušálnímu režimu část § § 8, 13, 23, 26, 38

- Zpětné uplatnění daňové ztráty včetně příkladu
- Implementace projektu MOJE daně
- Otázky spojené s mimořádnými opatřeními v souvislosti s koronavirem – programy podpory státu, náklady na roušky, respirátory, dezinfekci, dary, home office a další

DPH

- Změny sazeb
- Aplikace směrnice EU - změna režimu u konsignačních skladů, podmínky osvobození při dodání zboží v EU, prokazování přepravy, řetězové obchody
- Příklady z judikatury k DPH

EET

- Zvláštní režim – podmínky a postup
- Nové typy dokladů – bloky účtenek

Daňový řád

- Zálohové vrácení odpočtů DPH
- Revize sankčního systému
- Elektronizace a kontrolní systémy

Účetnictví

- Vlastní kapitál po novele Zákona o obchodních korporacích

Závislá činnost, OSVČ

	2020	2021
> Minimální mzda	14.600	
> Průměrná mzda	34.835	
> Solidární daň roční	1.672.080	
> Solidární daň měs.	139.340	
> OSVČ min. SP	2.544	3.126
> Účast SP vedlejší	83.604	
> OSVČ min. ZP	2.352	2.514

- > Školkovné se odvíjí od minimální mzdy
- > SP, ZP, ostatní od průměrné mzdy.
- > Maximální vyměřovací základ SP je stejná hranice jako u solidární daně(48xprům.mzda).

OSVČ – SP, ZP

Sociální pojištění

- Termín podání přehledu za rok 2019 a zaplacení do 18.9.2020
- Prominutí placení záloh od 03 – 08/2020 a odpuštění ve výši minimální povinné platby (u hlavní činnosti 6 x 2544 Kč a u vedlejší 6 x 1018 Kč)
- Od září se pojistné opět platí.
- Za rok 2020 (přehled se bude podávat v roce 2021) se za 6 měsíců (03 – 08/2020) sníží pojistné, bude vyčísleno uvedeno v přehledu
- Nemocenské pojištění se platilo stále
- Ošetřovné v době „korony“ vyplácela MPO

Zdravotní pojištění

- Termín podání přehledu za 2019 do 3.8.2020, úhrada do 8 dnů od podání
- Prominutí placení stejně jako u SP včetně osobám bez zdanitelných příjmů. Pokud bylo placeno za březen, stačí obnovit platby do 8.11.2020. Výše prominutí podle minimální výše 2352 Kč.

Paušální režim 2021

ST 922 – návrh www.psp.cz

Poplatník v paušálním režimu nový § 2a

Podmínky

- OSVC – účastník SP a ZP
- Neplátce DPH
- Není společníkem v.o.s. nebo k.s.
- Není v insolvenčním řízení
- Příjmy do 800 tis. Kč.
- Nevykonával závislou činnost
- Podá oznámení o vstupu do paušálního režimu do 10.1.2021

Paušální daň § 7a

- Výše daňového paušálu 2021 celkem 5740 Kč měsíčně (DP 100 Kč, SP 3126 Kč, ZP 2514 Kč)

Další změny ve vazbě na paušální režim 2021

Úprava základu daně § 23

Při přechodu ze zdaňovacího období, ve kterém daň poplatníka není (je) rovna paušální dani

Odpisy § 26(8)

Přerušeni, neuplatnění odpisů

Správa paušálních veřejných pojistných § 38la

SP, ZP

Registrační povinnost poplatníka v paušálním režimu § 38lb

Podání přihlášky FS nebo v rámci živnostenského úřadu

Oznámení o vstupu do paušálního režimu § 38lc, společné oznámení (při první registraci) § 38ld, oznámení o dobrovolném vystoupení z paušálního režimu § 38le, oznámení o nesplnění podmínek § 38lf, oznámení o ukončení paušálního režimu § 38lg

Daňové přiznání k paušální dani § 38lh

K podanému přiznání se nepřihlíží, z důvodu insolvence se nepodává.

Další změny ve vazbě na paušální režim 2021

Splatnost paušálních veřejných pojistných § 38li, Vyměření paušální daně a paušálních veřejných pojistných § 38lj
Poslední den lhůty pro podání DPFO

Paušální zálohy § 38lk
Zálohovým obdobím je kalendářní měsíc do 20. dne

Společný osobní daňový účet § 38ll
DP, SP, ZP předepsáno odděleně, úhrada v poměru jejich výše

Přeplatek § 38lm
Přeplatek se nepoužívá na úhradu nedoplatků na jiném osobním daňovém účtu, ledaže o to poplatník požádá. Do 6 let o přeplatek lze požádat.

Nedoplatek na záloze na veřejné pojistné § 38ln, Převod výnosu paušálního pojistného § 38lo Poskytování informací § 38lp, § 38lq

Další změny ve vazbě na paušální režim 2021

Změna živnostenského zákona

Při registraci se doplňují údaje požadované v oznámení o vstupu do paušálního režimu daně z příjmů

Změna zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení a zákona o pojistném na veřejném zdravotní pojištění

Změna zákon a o důchodovém pojištění

Změna zákona o rozpočtovém určení daní

Předpokládaná účinnost 1. ledna 2021

Zpětné uplatnění daňové ztráty

Zákon č. 299/2020 Sb.

§ 34 ZDP

Rozšiřuje se možnost uplatnění daňové ztráty zpětně za předcházející 2 zdaňovací období za první zdaňovací období, které skončilo ode dne 30. června 2020.

- Omezení 30 000 000 Kč (v souhrnu za obě předcházející období)
- Prostřednictvím dodatečného daňového přiznání sníží poplatník svůj základ daně. Přeplatek bude vratitelným přeplatkem, o jehož vrácení požádá.
- Dojde k časovému posunu daňové povinnosti, kdy namísto kompenzace až v následujících zdaňovacích obdobích uplatní ztrátu dříve, kdy finanční prostředky potřebuje.
- Postup lze uplatnit také u VOS, KS a FO
- Možnost vykazování „očekávané“ daňové ztráty

Zpětné uplatnění daňové ztráty

Příklad 1:

AS dosáhne za rok 2020 daňovou ztrátu 36 mil. Kč.

Může podat dodatečná daňová přiznání. V roce 2018 uplatní snížení základu daně o 20 mil. Kč a v roce 2019 maximálně 10 mil. Kč.

Příklad 2:

SRO v září 2020 odhadne, že bude za rok 2020 vykazovat daňovou ztrátu 500 tis. Kč.

V roce 2019 vykázala základ daně ve výši 1 mil. Kč. Očekávanou ztrátu se rozhodne uplatnit. V dodatečném DP za rok 2019 uplatní 500 tis.

Příklad 3:

FO dosáhne za rok 2020 ztrátu 100 tis. Kč.

V roce 2018 měla vykázaný základ daně 200 tis. Podá dodatečné daňové přiznání a ztrátu 100 tis. vykáže na řádku 44. ve 2. oddílu stejně, jako by to byla ztráta za předchozí období.

Projekt moje daně

FS viz Aktualizováno 27. 6. 2016 17:00

Ministerstvo financí již na novém zákonu o příjmových daních pracuje. Jeho teze a myšlenky budou představeny v září příštího roku. Příprava je samozřejmě navázána na zjednodušení daňového systému a rozšiřování elektronizace daňové správy. „*Předpokládáme, že by zákon mohl být účinný od ledna roku 2020,*“ upřesňuje náměstkyně ministra financí pro daně a cla Alena Schillerová.

Cílem je připravit jednoduchý koncept zákona, který si vláda bude moci „na míru“ uzpůsobit své politice. Samotný zákon tak bude očištěn od všech výjimek a sektorových politik a nebude obsahovat parametry (tj. ani sazbu daně). K zákonu bude připojen katalog standardizovaných výjimek, ze kterého si bude moci ministr vybírat své programové priority.

Porovnej se současným stavem!

Projekt moje daně

FS viz Aktualizováno 27. 6. 2016 17:00

Dále Ministerstvo financí připravuje tzv. samovyměření, díky kterému odpadne poplatníkovi čekání na to, jak se správce daně vypořádá s podaným daňovým přiznáním. *„To uvítají zejména plátcí čekající na stanovení nadměrných odpočtů, kteří jsou nyní v případě pochybností nuceni čekat na objasnění, byť se třeba často týkají pouze zlomku částky, na jejíž vyplacení má plátce nárok. Samovyměřením se významně sníží administrativa spojená s vydáváním platebních výměrů,“* doplňuje Alena Schillerová.

Projekt také počítá s elektronickým portálem pro správu daní, tzv. daňovým kioskem. *„Bude se vlastně jednat o virtuální finanční úřad. Kdo bude chtít, vyřeší všechny daně z domova. Ve svém účtu uvidí kompletní přehled o svých daňových povinnostech, historii, automaticky se mu vyplní některé údaje v daňovém přiznání a také bude moci portál využívat k jednoduchému účetnictví“.*

Nahradí dnes již nevyhovující ADIS, jehož údržba s sebou nese vysoké náklady.

Porovnej se současným stavem!

Otázky spojené s mimořádnými opatřeními v souvislosti s koronavirem

Testování zaměstnanců na COVID, roušky, respirátory dezinfekce

Výdaje na bezpečnost a ochranu zdraví při práci (§ 24(2)j) ZDP. V souvislosti s dovolenou benefit (§ 25(1)h) nedaňový výdaj, § 6(9)d) osvobozený příjem)

Účtování: 527D, 528N/FP, VP

Bezúplatné dodání ochranných pomůcek

Např. zdravotnickým zařízením, záchranným složkám – na základě darovací smlouvy a nárokem na odpočet (FZ 6/2020, FZ 9/2020)

Příklad:

500 ks roušek darováno nemocnici, FP 11.500,--vč. DPH

Nákup FP 10.000 131,132/321

1.500 343/321

Darování 10.000 543/132

Otázky spojené s mimořádnými opatřeními v souvislosti s koronavirem

Home office

Pracovní režim si řídí zaměstnanec. Podmínky jsou součástí pracovní smlouvy nebo v dodatku k pracovní smlouvy. Sjednána je také forma paušálních nákladů za využití soukromých věcí zaměstnance. Např. za využití výpočetní techniky, nábytku, internetu apod. Např. paušální denní částka 100,-- (PC 30, vybavení bytu 30, internet 40). Nárok na stravenku zůstává za splnění obecných podmínek.

Účtování: předpis 548/333, úhrada 333/211, 221

Dotace – nájemné, ošetřovné, jiné dotace např. od města uzavření provozovny (dle smlouvy)

Účtování:

Nárok na dotaci 378/346

Příjem na BÚ 221/378

Vyúčtování 346/648 (ovlivňující, neovlivňující základ daně)

Otázky spojené s mimořádnými opatřeními v souvislosti s koronavirem

Kompenzační bonus OSVČ, společníka SRO

Účtování FO: 221/491

Účtování SRO: 221/365, 365/221, 211

Obdobně další kompenzační bonusy např. DPP

Antivirus – zkrácení pracovní doby, uzavření

Účtování:

Předpis mezd 521/331

Pojistné 524/336

Nárok na Antivirus 378/345

Příjem na BÚ 221/378

Vyúčtování 346/648

Otázky spojené s mimořádnými opatřeními v souvislosti s koronavirem

Prominutí pojistného od 06 – 08 (podmínky - zákon č. 300/2020 Sb.)

za kalendářní měsíc nesmí být současně čerpána dotace

Antivirus

Účtování mezd:

Hrubé mzdy 521/331

ZO, SP zaměstnanci 331/336

DP 331/342

ZP zaměstnavatel 524/336

SP zaměstnavatel -----

Odvody a mzda 336, 342, 331/221

Snížení je na přehledu jako samostatná položka. V případě porušení podmínek – opravný přehled, doúčtování, úhrada.

Změny sazeb

- Od 1.1.2020 § 47(3) teplo a chlad 10 %. Sazba při vyúčtování podle sazby platné k DUZP. Např. DUZP v roce 2019 bude použita sazba 15 % a to jak na přeplatek, tak na nedoplatek a to i v případě, že vyúčtování proběhne v roce 2020
- Teplá užitková voda (TUV) – od 1.1.2020 do 30.4.2020 15 %, od 1.5.2020 10 %.
- Od 1.5.2020 přeřazení do 10 % - domácí péče, čištění v domácnostech, různé opravy a úpravy obuvi, oděvů, kol, služby kadeřnické, půjčování knih, knihy včetně e-knih
- Od 1.5.2020 stravovací služby a podávání nealkoholických nápojů a točené pivo 10 %, odnášené jídlo 15 %, lahvové a soudkové pivo 21 %
- Od 1.5.2020 pitná voda 10 %, vyúčtování podle sazby dne zálohy. Příklad záloha 15.3. bude 15 %, 15.4. bude 15 %, 15.5. bude 10 %, vyúčtování 06/2020 s doplatkem 10 %
- Od 1.7.2020 rozšíření přílohy č. 2a 10 % - kultura, sport, rekreační parky apod.

DPH

DPH od 1.5.2020 – sazbová novela (Zákon o EET)

Přeřazení některých položek do **10 %** sazby

- Úprava vod, vodné stočné, pitná voda i teplá
- Stravovací služby – 10 % jídlo, točené pivo u stolu, 15 % točené pivo odnášené, 21 % v láhvi
- Čistící služby
- Domácí péče
- Opravy obuvi, oděvů, jízdních kol
- Kadeřnické a holičské služby

Podrobná úprava dle členění CZ-CPA v příloze

Metodika: Informace GFŘ č.j.2735/20/7100-20116-050822

Implementace daňových předpisů EU k 1.9.2020 (již se v uvedených oblastech se nepostupuje podle směrnice, ale výlučně podle zákona, od 1.1. do 31.8. dobrovolný režim)

1. Přiřazení přepravy u řetězových dodání zboží v rámci EU – přeprava přes prostředníka, který není prvním odběratelem.
2. Dodání zboží v rámci režimu skladu (tzv. call off stock sklady) – předem známý odběratel si postupně odebírá zboží. Vykazování podle odebrání, nejpozději ve 12 měsíční lhůtě od vyskladnění.
3. Osvobození od daně při dodání do jiného členského státu – dokumenty týkající se odeslání nebo přepravy zboží (nákladní list CMR, náložný list, faktura za leteckou přepravu, faktura od dopravce zboží, potvrzení skladovatele)
4. Ověřování DIČ prostřednictvím aplikace VIES – povinné ověřování, věcné a správné vykazování v souhrnném hlášení

DPH

Příklady z judikatury k DPH

Přefakturace bez DPH – jen pokud nejde o vedlejší plnění. Vedlejší plnění k nájmu je havarijní pojištění a sdílí režim plnění hlavního (2 Afs 345/2016 – 34). Bez tohoto pojištění by nájemní smlouva pozbyla platnosti. Nelze použít § 36(11) ZDPH, nyní § 36(13).

Krácení nároku na odpočet - nájem nemovitosti pro plátce i neplátce. DPH u klimatizace, která byla provedená v prostorách pronajímaných bez DPH nemůže být uplatněna ani ve zkrácené výši. (1 Afs 253/2018)

Zpochybnění daňového dokladu – nároku na odpočet, pokud nelze ověřit účetnictví dodavatele, protože vystavitel dokladu je nekontaktní. Náležitou pozornost má kupující věnovat prověření solidnosti smluvního partnera a shromažďovat důkazy. (9 Afs 171/2020 – 35)

EET – odsunuto od 1.1.2023

Současný režim **běžný** (FIK) nebo **zjednodušený** (PKP)

Zvláštní režim

Podmínky

- poplatník není plátcem DPH v ČR
- nemá více než 2 zaměstnance
- výše příjmů z evidovaných tržeb nepřesahuje za 4 bezprostředně předcházející kalendářní čtvrtletí 600 tis. Kč

Nové typy dokladů – bloky účtenek

Daňový řád

novela od 1.1.2021(z.č.283/2020 Sb.)

- Přístupové údaje pro přístup do daňové informační schránky § 69b – jednoznačné ověření identity přístupující osoby
- Zahájení daňové kontroly § 87 – doručením oznámení o zahájení daňové kontroly, ve kterém je vymezen předmět a rozsah daňové kontroly. Běh lhůty začne běžet až zjišťováním a prověřováním tvrzení daňového subjektu. Je možné domluvit korespondenční zahájení (daňový subjekt zašle požadované dokumenty)
- Lhůty pro podání daňového přiznání § 136 se prodlužují na 4 měsíce v případě elektronického podání, 6 měsíců u auditů a 3 měsíce u daňového poradce - ex post, se zpětnými účinky. Individuální prodloužení
- Záloha na daňový odpočet §174a – v případě, kdy na základě výstupů z vyhledávací činnosti správce daně usoudí, že nárokový je zapotřebí před jeho stanovením podrobit kontrolní činnosti (postup k odstranění pochybností nebo daňová kontrola)

DPH

- Elektronická forma podání § 101a
- Záloha na nadměrný odpočet § 105a

Daňový řád

novela od 1.1.2021(z.č.283/2020 Sb.)

Úrok z vratitelného přeplatku § 253a

Úrok z nesprávně stanovené daně § 254

Prominutí pokuty za opožděné tvrzení daně § 259aa

- Ospravedlnitelné důvody
- Tvrdost ve vztahu k ekonomickým nebo sociálním poměrům

Související novela DPH

- Elektronická forma podání § 101a
- Záloha na nadměrný odpočet § 105a

Účetnictví

Vlastní kapitál po novele Zákona o obchodních korporacích (novela z.č.33/2020 Sb.)

- Podíl na zisku a jiných vlastních zdrojích § 34
- Záloha na podíl na zisku § 35
- Vypořádací podíl § 36
- Omezení výplaty podílu na zisku nebo jiných vlastních zdrojích § 40

Účtová třída 4

411 Základní kapitál

413 Příplatek k ZK, 221/413, 413/221, 413/429

Účetnictví – digitalizace účetnictví

Novela zákona o účetnictví – doplnění a moderní podmínky

Ze ZÚ se do ZOK přenáší podmínka neodepsaných nákladů na vývoj ! 40 ZOK

- Průkaznost dokladu – nepopíratelnost
- Průkaznost doručování – původnost dokladu (e-podatelný)
- Čitelnost dokladů – značkování (úprava programů, sjednocení se státní správou)
- Elektronická archivace – časová razítka
- Robotické zpracování – objednávka= FV=FP

Zákon o dani silniční

Silniční daň

Zákon č. 299/2020 Sb. protikrizový balíček novelizuje také zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů. **Předmětem změny je snížení sazeb daně vymezených v § 6 odst. 2 zákona o dani silniční o 25 %.**

Tyto snížené sazby daně se použijí pro celé zdaňovací období roku 2020 i pro následující období a uplatňují se u všech vozidel vymezených v § 5 písm. b) a c) zákona o dani silniční, tj. u všech vozidel kromě osobních automobilů.

Důkazní břemeno správce daně

ÚS 232/02(29.10.2002)

Vyhověl-li stěžovatel výzvě předložení účetních dokladů, splnil svou zákonnou povinnost a tak bylo na správci daně, aby stěžovateli jeho nárok na nadměrný odpočet uznal nebo aby prokázal, že předložené doklady jsou nevěrohodné či nesprávné, tedy že neodpovídají skutečnému stavu věci (tím se skutečně, jak uvádí stěžovatel, důkazní břemeno přesunulo na správce daně)

NSS 2Afs 34/2007-119, č. 1572/2008

Správce daně je zde povinen identifikovat konkrétní skutečnosti, na základě nichž hodnotí účetnictví jako nevěrohodné, neúplné, neprůkazné či nesprávné. Jen takto může unést důkazní břemeno.

ÚS 173/13(20.8.2014)

Absolutní jistota je důkazní standard, který nelze v soudním řízení aplikovat – absolutní, stoprocentní jistoty dosáhnout nelze a nelze ji vyžadovat (nepřiměřeně vysoký důkazní standard).

Další změny Zákon č. 386/2020 Sb.

Daň z nabytí nemovitých věcí (zpětná platnost)

Zrušena daň z nabytí nemovitých věcí, a to se zpětným účinkem. Daň již nezaplatí nikdo, komu byl proveden vklad na katastr v prosinci 2019 a později.

Osvobození § 4 ZDP (od 1.1.2021)

Prodloužení časového testu pro příjmy z prodeje nemovitých věcí určených k vlastnímu bydlení z 5 na 10 let. Prodloužení časového testu bude účinné pro nemovitosti nabyté po 1. lednu 2021. U vlastního bydlení pak zůstává časový test 2 roky.

Odpočet od základu daně § 15(3),(4) ZDP (od 1.1.2021)

Zůstává možnost odpočtu úroků, ale snižuje limit odpočtů z původních 300 000 Kč na 150 000 Kč. Na bytové potřeby obstarané před tímto datem se bude nadále aplikovat limit 300 000 Kč, a to včetně pozdějšího refinancování.

Další změny ST 910, 910/1

Zvýšení slevy na poplatníka § 35ba(1)a) z 24.840,-- na 30.000,-
- od 1.1.2021

Zrušení superhrubé mzdy. Sazba daně 15 % ?

Stravenkový paušál

- Stravenkový paušál je systém, který má působit vedle systému stravenek.
- Jedná se vlastně o přímé přispívání zaměstnanci na stravu, a to formou peněžních prostředků, ze kterých zaměstnavatel **neodvádí sociální a zdravotní pojištění.**
- Stejně jako stravenky, tak i stravenkový paušál bude **daňově uznatelný náklad.**
- Vedle mzdy by tedy zaměstnanec dostával peníze ve formě stravenkového paušálu.

Rychlejší odpisy – např. drobný majetek jednorázové ze 40 tis. na 80 tis.